

S İ R K Ü L E R : 2007 / 1 5

**Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına Göre Yapılan
Stopaj Oranlarındaki Değişiklikler**

1- GVK 94. maddeye Göre Yapılan Stopajlar :

29.12.2006 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2006/11449 sayılı BKK ile GVK’nun 94. maddesinde yer alan bazı kazanç ve iratlardan yapılacak stopaj oranları yeniden belirlenmiştir.

1.1.2007 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek yeni oranlar aşağıda yer almaktadır.

	Eski Stopaj Oranı (%)	Yeni Stopaj Oranı (%)
Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç) (GVK 94/2-b)	22	20
Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işleri dolayısıyla (GVK 42. md.) bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedellerinden (GVK 94/3)	5	3
Dar mükellefiyete tabi olanlara, telif ve patent haklarının satışı dolayısıyla yapılan ödemelerden (GVK94/4)	25	20
GVK 70. md.de yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden (arazi, bina, madenler; voli mahalleri ve dalyanlar; bilumum tesisatı demirbaş eşyası ve döşemeleri; gayrimenkul olarak tescil edilen haklar; arama, işletme ve imtiyaz hakları ve ruhsatları, ihtira beratı, alameti farika, marka, ticaret unvanı, telif hakları; gemi ve gemi	22	20

payları ile bilumum motorlu tahmil ve tahliye vasıtaları v.b.; motorlu nakil vasıtaları, her türlü motorlu araç, makine ve tesisat ile bunların eklentileri. (GVK 94/5-a)		
Vakıflar ve derneklere ait gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden (GVK94/5-b)	22	20
Kooperatiflere ait gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden (GVK94/5-c)	22	20
Esnaf muafliğından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerden, Hurda mal alımları için		2

2- Kurumlar Vergisi Kanunu 15. md. ne Göre Yapılan Stopajlar :

5520 sayılı KVK'nun 15. maddesi tam mükellef kurumlara yapılan ödemelere ilişkin stopaj oranlarını düzenlemektedir.

5520 sayılı KVK 21.6.2006 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanun'un Geçici 1/4 md.si;

"Bu Kanunla tanınan yetkiler çerçevesinde Bakanlar Kurulu tarafından yeni kararlar alınincaya kadar, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5422 sayılı Kanun kapsamında vergi oranlarına ve diğer hususlara ilişkin olarak yayınlanan Bakanlar Kurulu kararlarında yer alan düzenlemeler, bu Kanunda belirlenen yasal sınırları aşmamak üzere geçerliliğini korur." ifadesi yer almaktadır. Buna göre yeni Kanuna göre yapılacak stopajlar eski Kararnamelerde yer alan oranlar üzerinden yapılmaktaydı.

30.12.2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/11447 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 1.1.2007 tarihinden geçerli olmak üzere yeniden belirlenmiştir.

1.1.2007 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek yeni oranlar aşağıda yer almaktadır.

	Eski Stopaj Oranı (%)	Yeni Stopaj Oranı (%)
GVK'nda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemeleri üzerinden (KVK 15/1-a)	5	3
Kooperatiflere ait taşınmazların kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden (KVK 15/1-b)	22	20

3- Kurumlar Vergisi Kanunu 30. md. ne Göre Yapılan Stopajlar :

5520 sayılı KVK'nun 30. maddesi dar mükellef kurumlara yapılan ödemelere ilişkin stopaj oranlarını düzenlemektedir.

	Eski Stopaj Oranı (%)	Yeni Stopaj Oranı (%)
GVK'nda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemeleri üzerinden (KVK 30/1-a)	5	3
Serbest meslek kazançlarından; <ul style="list-style-type: none">• Petrol arama faaliyetleri dolayısıyla sağlanacak kazançlardan (KVK 30/1-b-i)	5	5
<ul style="list-style-type: none">• Diğerler serbest meslek ödemeleri (ücret ödemeleri dahil) (KVK 30/1-b-ii)	22	20
Gayrimenkul sermaye iratlarından; <ul style="list-style-type: none">• 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu kapsamındaki faaliyetlerden sağlanacak gayrimenkul sermaye iratlarından (KVK 30/1-c-i)	1	1
<ul style="list-style-type: none">• Diğerler gayrimenkul sermaye iratlarından (KVK 30/1-c-ii)	22	20
Ticarî veya ziraî kazanca dahil olup olmadığına bakılmaksızın telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayrimaddi hakların satışı, devir ve temlik karşılığında nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen bedeller üzerinden (KVK 30/2)	25	20
Türkiye'de iş yeri ve daimî temsilcisi bulunmayan mükelleflerin, yetkili makamların izniyle açılan sergi ve panayirlarda yaptıkları ticarî faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar üzerinden (KVK 30/5)	0	0
Her nevi alacak faizlerinden; <ul style="list-style-type: none">• Yabancı devletler, uluslararası kurumlar veya yabancı banka ve kurumlardan alınan her türlü krediler için ödenecek faizlerden (katılım bankalarının kendi usullerine göre yurt dışından sağladıkları fonlar ve benzeri kaynaklar için ödedikleri kâr payları dahil) (KVK 30/1-ç)^(*)	0	0
<ul style="list-style-type: none">• Diğerlerinden(KVK 30/1-ç)^(*)	10	10

GVK'nun 75/2-10 md. nde yazılı (Her çeşit senetlerin iskonto edilmesi karşılığında alınan iskonto bedelleri) menkul sermaye iratlarından	12	10
--	----	-----------

(*) "Yabancı banka ve kurum" ifadesi, yurtdışında yerleşik bankaları ve faaliyet gösterilen ülkenin ilgili düzenleyici yetkili kurumlarınca verilmiş kredi verme izni bulunan banka benzeri finans kurumlarını kapsamaktadır. Bulunduğu ülkenin ilgili düzenleyici yetkili kurumlarına tabi olmayan, faaliyet konusu kredi veya borç verme olan kurumlardan yapılan borçlanmalar karşılığında ödenen faizler için Gelir İdaresinden mukteza alınmadan "0" oranlı stopaj uygulanmasının vergi incelemelerinde ihtilaf yaratabileceği dikkate alınmalıdır. "Diğerleri" olarak nitelendirilen yurt dışında yerleşik banka ve finans kurumları dışında kalan kurumlardan yapılan borçlanmalar sebebiyle ödenecek faizler %10 oranında stopaja tabi bulunmaktadır.

4- Türkiye'de Kurulu Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsalarında Yapılan İşlemlerden Elde Edilen kazançlarda Stopaj

GVK'nun 2006 yılı başında yürürlüğe giren ve menkul kıymetlerden elde edilen gelirlerin vergilendirilmesiyle ilgili önemli değişiklikler yapan geçici 67/1 maddesi ile vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar da stopaj uygulaması kapsamına alınmış; aynı maddenin 14 no.lu fıkrası ile de Türkiye'de kurulu vadeli işlem ve opsiyon borsalarında 2006 yılında yapılan işlemlerden elde edilen söz konusu kazançlar için stopaj oranı % 0 olarak belirlenmiştir.

Tam ve dar mükellef gerçek kişi ve kurumların 2006 yılında Türkiye'de kurulu vadeli işlem ve opsiyon borsalarında yaptıkları işlemlerden elde ettikleri kazançlar, söz konusu kazancın elde edildiği (diğer anlamda, vadeli işlem ve opsiyon borsasından 2006 yılında satın alınan kontratın satıldığı ya da vadesinin geldiği) yıla bağlı olmaksızın % 0 oranında stopaja tabi tutulmaktadır.

23.7.2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10731 sayılı BKK ile GVK'nun geçici 67/1 maddesinde sayılan kazançlar üzerinden yapılacak stopajın oranı, tam mükellef kurumlar ve gerçek kişiler için %10 olarak belirlenmiştir. Bu oran, dar mükellef kurumlar ve gerçek kişiler için, 7.7.2006 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan ve yürürlüğe giren 5527 sayılı Kanun hükümleri ile % 0 olarak tespit edilmiştir.

2007 yılında Türkiye'de kurulu vadeli işlem ve opsiyon borsalarında yapılan işlemlerden (satın alınan kontratlardan) elde edilecek gelirler tam mükellef yatırımcılar için %10, dar mükellef yatırımcılar için ise % 0 oranında stopaja tabi olacaktır.